

Dosarul nr. 2ra-929/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. O. Parfeni)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, D. Dulghieru, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

23 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Igor Cojocaru,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Cojocaru
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la repararea
prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea cauzei în termen
rezonabil,

împotriva deciziei din 20 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 02 martie 2020, la sediul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, Igor Cojocaru, asociatul Societății cu Răspundere Limitată „Farmacia-89 Sănătate”, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, solicitând încasarea în beneficiul SRL „Farmacia-89 Sănătate” a prejudiciului material în sumă de 50000 de lei, a prejudiciul moral în beneficiul său și compensarea cheltuielilor de judecată.

Cererea de chemare în judecată a fost readresată la 06 martie 2020 Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.2).

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, la data de 16 martie 2017, în calitate de asociat al SRL „Farmacia-89 Sănătate”, în proces de lichidare, a depus la Judecătoria Comercială de Circumscripție, în cadrul dosarului nr. 2e-11/2014, o cerere privind informarea asociaților SRL „Farmacia-89 Sănătate” în proces de lichidare. Cererea dată nu a fost examinată, fapt ce se confirmă prin lipsa unei încheieri judecătorești pe această cauză și lipsa unui proces-verbal al ședinței de judecată.

Totodată, a menționat că, la dosar sunt circa 40 de cereri din partea pârâților, care nu au fost examinate, însă, în același timp, cererile reclamantilor se examinează de către instanța de judecată neîntârziat.

Reclamantul a afirmat că, din data de 15 noiembrie 2010, SRL „Farmacia-89 Sănătate” se află în proces de lichidare, însă fără nici un rezultat. SRL „Farmacia-89 Sănătate” este administrată de către așa numita „comisia de lichidare”, în persoana președintelui Alexandru Sobcenco, în perioada 15 noiembrie 2010 – 07 august 2015 și lichidatorul Vladimir Balan, numit prin încheierea nr. 2e11/14 din 07 august 2015

a Judecătorei Comerciale de Circumscripție, în perioada 07 august 2015 – până în prezent.

În rezultatul administrării ineficiente a SRL „Farmacia-89 Sănătate”, ultimei i-a fost cauzat un prejudiciu material considerabil. Or, în luna august 2016, prin decizia Inspectoratului Fiscal de Stat nr. 820/2/7AV, SRL „Farmacia-89 Sănătate” a fost sancționată cu amendă în mărime de 50000 de lei pentru neasigurarea păstrării dărilor de seamă fiscale și a documentelor de evidență. Prejudicial total cauzat este imposibil de evaluat fără prezentarea informației. Astfel, tăinuirea informației duce la ascunderea unor infracțiuni grave.

Reclamantul a declarat că, prin ignorarea examinării cererii nr. 899 din 16 martie 2017, i-a fost cauzat un prejudiciu moral, manifestat sub formă de stres și retrăiri de lungă durată, precum și hărțuire psihică și morală. În perioada activității a fost caracterizat doar pozitiv, are o reputație înaltă între colegi. De asemenea, este participant la acțiunile de luptă pe teritoriul Republicii Moldova, decorat cu distincții de stat, a activat permanent în funcții de răspundere și nu au fost înaintate obiecții referitor la activitatea sa. La fel, a indicat că, are studii superioare, familie și doi copii.

Prin hotărârea din 15 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Igor Cojocarul împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei.

Prin decizia din 20 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Igor Cojocarul și s-a menținut hotărârea din 15 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

În consolidarea soluției, instanța de apel, analizând la caz situația de fapt, în raport cu normele de drept material pertinente, a reținut că, concluzia primei instanțe de respingere ca neîntemeiată a cererii de chemare în judecată depusă de Cojocarul Igor, este justă, având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită în conformitate cu prevederile art. 130 din Codul de procedură civilă.

Prin prisma prevederilor art. 2 alin.(1), (2) din Legea nr.87 din 21 aprilie 2011 cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de apel a menționat că, doar întârzierile imputabile autorităților judiciare competente pot avea ca consecință eventuala constatare a depășirii unui termen rezonabil în care trebuia să fie judecată cauza, iar aprecierea și repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea termenului rezonabil se face luând în considerare încălcările comise din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului.

De menționat că, deși, legislația națională nu oferă o descifrare a noțiunii de „termen rezonabil”, prin impunerea respectării unui astfel de termen pentru înfăptuirea actului de justiție, atât legislația națională, cât și internațională subliniază importanța faptului că justiția trebuie să fie administrată fără întârzieri de natură de a-i compromite eficacitatea și credibilitatea, statul fiind responsabil pentru activitatea ansamblului serviciilor sale, inclusiv ale instanțelor de judecată.

Instanța de apel a considerat că, instanța de fond corect a constatat că, neexaminarea cererii nr. 899 din 16 martie 2017 depusă în cadrul procedurii de lichidare a „Farmacia-89 Sănătate” SRL nu poate fi echivalat cu încălcarea termenului rezonabil de examinare a cauzei, în sensul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Instanța de apel a subliniat faptul că, prin neexaminarea cererii nr. 899 din 16 martie 2017 depusă în cadrul procedurii de lichidare a „Farmacia-89 Sănătate” SRL care este în curs de examinare, nu poate fi constatată încălcarea dreptului apelantului la judecarea în termen rezonabil a cauzei cu privire la procedura de lichidare a „Farmacia-89 Sănătate” SRL.

Având în vedere cele expuse, instanța de apel a menționat că, prima instanță întemeiat a concluzionat că nu s-a constatat încălcarea dreptul la judecarea cauzei în termen rezonabil, or, din cuprinsul cererii de chemare în judecată și a cererii de apel, reclamantul/apelant indică expres că el nu solicită constatarea încălcării termenului de examinare a unei cauze în termen rezonabil, ci solicită instanței să constate încălcarea termenului rezonabil de examinare a unei cereri înaintate pe cauza respectivă, cauză care se află pe rolul instanțelor de judecată.

În consecință, instanța de apel a considerat ca fiind întemeiată și legală hotărârea primei instanțe, prin care cererea de chemare în judecată a fost respinsă, or, în urma cercetării circumstanțelor pricinii în raport cu legislația în vigoare aplicabilă speței în cauză, s-a stabilit că nu a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei, or, o asemenea solicitare din partea reclamantului/apelant nici nu a fost înaintată.

La 19 aprilie 2021, Igor Cojocar, asociatul Societății cu Răspundere Limitată „Farmacia-89 Sănătate”, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 20 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, pronunțarea unei noi hotărâri.

În motivarea recursului s-a invocat că, instanța de fond a emis o hotărâre ilegală, iar Curtea de Apel Chișinău a menținut această hotărâre, încălcând art. 239 Cod procedură civilă.

Totodată, a menționat că, instanța de fond și instanța de apel au concluzionat că, s-a făcut totul pentru examinarea cererii nr. 899 din 16 martie 2017 privind informarea asociațiilor, însă această împrejurare nu corespunde realității. Or, nu există niciun proces-verbal al ședinței de judecată și nicio încheiere judecătorească privind examinarea acestei cereri.

Recurentul a opinat că, nu a fost respectat termenul de examinare prevăzut de art. 4 alin.(4) al Legii nr.87 din 21 aprilie 2011, or, în realitate cererea de chemare în judecată privind repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei a fost depusă la 02 martie 2020, iar hotărârea a fost emisă la 15 iulie 2020, practic a fost examinată mai mult de patru luni.

La fel, a precizat că instanța de apel face trimitere la dosarele examinate de Curtea Europeană pentru Drepturile Omului (Scordino împotriva Italiei, Botazzi împotriva Italiei, Poiss împotriva Austriei și altele), în care invocă că este important ca justiția să fie administrată fără întârzieri, care i-ar compromite eficacitatea și credibilitatea, nerespectarea termenului rezonabil constituie o circumstanță

agravantă a încălcării art.6 paragr. 1 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului și că cerința respectării unui termen rezonabil se referă la toate fazele procedurilor legale care urmăresc soluționarea plângerii, însă însăși Curtea de Apel nu a respect aceste proceduri.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimaților conform scrisorii de însoțire datate cu 12 mai 2021 (f.d.162) și a fost recepționată la 19 mai 2021, conform avizului de recepție (f.d.163).

Referință la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin.(2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu a parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 20 ianuarie 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la 19 aprilie 2021.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale a instanței de apel către părți la 18 februarie 2021, prin scrisoare de însoțire (f.d.154), însă lipsesc date despre recepționarea aceste de către recurent. Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Igor Cojocaru, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Igor Cojocaru, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Igor Cojocaru.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Igor Cojocaru împotriva deciziei din 20 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat